

Sygn. akt *INs 309/15*

POSTANOWIENIE

Dnia 18 stycznia 2022 roku

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie Wydział I Cywilny

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Agnieszka Kuryłas

Protokolant: sekretarz sądowy Kamila Żebryk

po rozpoznaniu w dniu 11 stycznia 2022 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z wniosku: S. P. (1)

z udziałem: B. M. , A. P. , T. P. , S. P. (2) , R. P. i P. P.

o stwierdzenie nabycia spadku po S. G.

1. stwierdza, że spadek po S. G. zmarłej w dniu 01 czerwca 2014 roku w S., ostatnio stale zamieszkałej w S.

na podstawie ustawy nabyli wprost :

-córka B. M. – w 1/5 części ,

-córka M. J. (obecnie nieżyjąca) – w 1/5 części ,

-syn A. P. – w 1/5 części ,

-wnuk T. P. – w 1/10 części ,

-wnuk S. P. (2) – w 1/10 części ,

-wnuk R. P. – w 1/5 części ,

2. ustala , że każdy z uczestników postępowania ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie ,

3. przyznaje kuratorowi P. T. kwotę 60 zł (sześćdziesięciu złotych) tytułem wynagrodzenia za reprezentowanie w niniejszym postępowaniu nieznanego z miejsca pobytu uczestnika R. P. .

Sędzia Sądu Rejonowego Agnieszka Kuryłas

Sygn. akt *INs 309/15*

UZASADNIENIE

Wnioskodawca S. P. (1) wniósł o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłej matce S. G., zmarłej w dniu 01 czerwca 2014 r w S. , ostatnio stale zamieszkałej w S. . Wskazał , iż zmarła nie pozostawiła testamentu , a do dziedziczenia po niej dochodzą jej dzieci .

Żaden z uczestników postępowania nie sprzeciwił się wnioskowi .

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

S. G. zmarła w dniu 01 czerwca 2014 r w S. i ostatnio stale zamieszkiwała w S. . W chwili śmierci była wdową , jej mąż S. P. (3) zmarł 22.07.1984 r .

-Bezsporne , a nadto dowód : skrócony odpis aktu zgonu spadkodawczyni k.6,

-odpis aktu zgonu S. P. (3) k. 7

Zmarła posiadała sześcioro dzieci :

1.syna S. P. (1) , który oświadczeniem z dnia 17.06.2014 r odrzucił spadek po matce , posiada jedno dziecko – córkę P. P. , która oświadczeniem z dnia 21.07.2020 r również odrzuciła spadek po zmarłej . P. P. nie posiada dzieci .

2. córkę B. M. ,

3. córkę M. J. , która zmarła w dniu 25.07.2014 r ,

4. syna A. P. ,

5. syna H. P. , który zmarł w dniu 14.02.1993 r i pozostawił dwoje dzieci : S. P. (2) i T. P. ,

6. syna J. P. , który zmarł w dniu 17.05.1988 r i pozostawił jedno dziecko – R. P. .

Bezsporne , a nadto dowód: akty stanu cywilnego uczestników postępowania k. 7 , 40 , 83 , 139 ,

-zeznania i zapewnienie spadkowe B. M. k. 127,

-akt notarialny - protokół przyjęcia oświadczenia o odrzuceniu spadku z dnia 17.06.2014 r złożonego przez S. P. (1) – k. 129 - 129verte ,

-zeznania i zapewnienie spadkowe P. P. wraz z oświadczeniem z dnia 21.07.2020 r o odrzuceniu spadku k. 253-257 .

Spadkodawczyni nie pozostawiła testamentu .Wcześniej nie toczyło się postępowanie spadkowe po zmarłej . Poza S. P. (1) i P. P. , żaden z uczestników postępowania nie odrzucił spadku po zmarłej . Nikt nie zrzekał się dziedziczenia . Nikt nie został uznany za niegodnego dziedziczenia .

Bezsporne , nadto dowód : zeznania i zapewnienia spadkowe B. M. k. 127 i P. P. k. 253-257 ,

-akta sprawy (...) .

Sąd zważył , co następuje :

Zgodnie z treścią art. 922 kodeksu cywilnego spadek jest to ogół praw i i obowiązków należących do spadkodawcy w chwili jego śmierci i przechodzących na jego następców prawnych. Spadek otwiera się z chwilą śmierci spadkodawcy , a spadkobierca nabywa spadek z chwilą otwarcia spadku ./ art. 924 i 925 k.c./. W myśl przepisu art. 926 k.c. powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu . Dziedziczenie ustawowe co do całości spadku następuje wtedy , gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy albo gdy żadna z osób , które powołał , nie chce lub nie może być spadkobiercą .

Z powyższych przepisów wynika , że ustawa daje pierwszeństwo porządkowi dziedziczenia określonego przez spadkodawcę w testamencie . Dlatego dziedziczenie ustawowe co do całości spadku ma miejsce wtedy , gdy :

-spadkodawca nie sporządził w ogóle testamentu ,

-spadkodawca sporządził testament, którego treść ogranicza się do innych rozrządzeń / nie zawiera powołania spadkobiercy / ,

-spadkodawca sporządził testament , który okazał się nieważny lub bezskuteczny .

W niniejszej sprawie okolicznością bezsporną było , iż zmarła S. G. nie pozostawiła po sobie żadnego testamentu . Do ustalenia kręgu spadkobierców miały więc zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego dotyczące dziedziczenia ustawowego według stanu prawnego na dzień otwarcia spadku tj. 01.06.2014 r .

Zgodnie z treścią art. 931. § 1. kc W pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku **dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek**; dziedziczą oni w częściach równych. Jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż jedna czwarta całości spadku.

§ 2. **Jeżeli dziecko spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku**, udział spadkowy, który by mu przypadł, przypada jego dzieciom w częściach równych. Przepis ten stosuje się odpowiednio do dalszych zstępnych.

Z kolei przepis art. 1020 kc stanowi , że **Spadkobierca, który spadek odrzucił**, zostaje wyłączony od dziedziczenia, **tak jakby nie dożył otwarcia spadku**. Zgodnie z brzmieniem przepisu art. 1015 § 1 kc oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania. , a zgodnie z brzmieniem § 2

brak oświadczenia spadkobiercy w powyższym terminie jest jednoznaczny z prostym przyjęciem spadku. Jednakże , gdy spadkobiercą jest osoba niemająca pełnej zdolności do czynności prawnych albo osoba, co do której istnieje podstawa do jej całkowitego ubezwłasnowolnienia, albo osoba prawna, brak oświadczenia spadkobiercy w terminie jest jednoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza.

Okolicznością bezsporną w niniejszej sprawie , iż zmarła S. G. w chwili śmierci była wdową , a posiadała sześcioro dzieci : S. P. (1) , B. M. , M. J. , A. P. , H. P. i J. P. .

Syn spadkodawczyni S. P. (1) skutecznym oświadczeniem z dnia 17 czerwca 2014 r, złożonym przed notariuszem , odrzucił spadek po swojej matce S. G. . Jednocześnie oświadczył , iż posiada jedno dziecko córkę P. P. , urodzoną (...) P. P. oświadczeniem złożonym przed sądem w dniu 21 lipca 2020 r również odrzuciła spadek po babci S. G. i oświadczyła , iż nie posiada dzieci . Oświadczenie to należy uznać za w pełni skuteczne , ponieważ P. P. została wezwana do udziału w sprawie w charakterze uczestnika postępowania postanowieniem z dnia 19 października 2017 r . Odpis postanowienia wraz z odpisem wniosku doręczono jej w dniu 09 stycznia 2018 r , a już w dniu 02 lutego 2018 r złożyła wniosek o odrzucenie spadku po S. G. . Dochowała zatem terminu 6 miesięcy , o którym mowa w treści przepisu art. 1015 § 1 kc. Wobec złożonych oświadczeń ani S. P. (1) , ani jego córka P. P. nie doszli do dziedziczenia po zmarłej S. G. .

B. M. nie odrzuciła spadku po zmarłej matce , a jej wniosek z dnia 09 listopada 2018 r o uchylenie się od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia spadkowego , przyjęcie oświadczenia o odrzuceniu spadku i zatwierdzenie uchylenia się przez sąd został zwrócony prawomocnym zarządzeniem z dnia 29 stycznia 2021 r wydanym w sprawie (...).

M. J. w chwili śmierci spadkodawczyni była osobą żyjącą , zmarła dopiero w dniu 25 lipca 2014 r . Dochodzi zatem do dziedziczenia jako osoba obecnie nieżyjąca .

A. P. nie odrzucił spadku po zmarłej matce , a jego wniosek z dnia 09 listopada 2018 r o uchylenie się od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia spadkowego , przyjęcie oświadczenia o odrzuceniu spadku i zatwierdzenie uchylenia się przez sąd został zwrócony prawomocnym zarządzeniem z dnia 29 stycznia 2021 r wydanym w sprawie (...).

H. P. zmarł w dniu 14 lutego 1993 r , a więc przed spadkodawczynią i w myśl cytowanego powyżej przepisu art. 931 § 2 kc do dziedziczenia w jego miejsce dochodzą jego dzieci , które dziedziczą przypadający mu udział spadkowy w częściach równych . Zmarły pozostawił dwóch synów : S. P. (2) i T. P. , którzy po połowie dziedziczą udział przypadający ich ojcu .

J. P. zmarł w dniu 17 maja 1988 r , a więc również przed swoją matką . Pozostawił jednego syna R. P. , który dochodzi do dziedziczenia w jego miejsce i w całości dziedziczy przypadający mu udział spadkowy .

Mając na uwadze powyższe , w świetle cytowanych powyżej przepisów kodeksu cywilnego , stwierdzić należy , iż do dziedziczenia po spadkodawczyni doszło pięcioro jej dzieci , natomiast udziały dzieci , które nie dożyły otwarcia spadku odziedziczyły wnuki w częściach równych . Tak więc spadek po S. G. dziedziczą wprost : córka B. M. – w 1/5 części , córka M. J. (jako osoba obecnie nieżyjąca) - w 1/5 części , syn A. P. – w 1/5 części , wnuki : T. P. i S. P. (2) – w 1/10 części każdy (ponieważ po połowie dziedziczą przypadający ich zmarłemu ojcu H. P. udział w wysokości 1/5 części) oraz R. P. , który w całości odziedziczył udział 1/5 części przypadający jego ojcu J. P. (zmarłemu w dniu 17.05.1988 r) .

Z przyczyn omówionych powyżej należało orzec jak w punkcie 1 sentencji postanowienia z dnia 18 stycznia 2022 r .

Orzeczenie zawarte w punkcie 2 sentencji postanowienia znajduje swoją podstawę w treści przepisu art. 520 par. 1 kpc , który stanowi , iż każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie , a Sąd nie znalazł żadnych przyczyn uzasadniających odstępianie od tej ogólnej zasady postępowania nieprocesowego .

Z uwagi na fakt , iż nieznaną z miejsca pobytu uczestnik postępowania R. P. był reprezentowany przez kuratora sądowego , w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 09.03.2018 r w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej , należało mu przyznać wynagrodzenie za sprawowaną funkcję w minimalnej stawce 60 zł . Stąd orzeczenie zawarte w punkcie 3 sentencji .

Sędzia Sądu Rejonowego Agnieszka Kuryłas